

Nr 92.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 6 maj 1910.
— — — — Andra Kammaren den 6 maj 1910.

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl.
Maj:ts proposition till Riksdagen angående reglering af
löneförhållandena m. m. vid försäkringsinspektionen.*
(Statsutskottets utlåtande nr 29.)

Till Konungen.

I en den 18 sistlidne februari till Riksdagen aflåten proposition (nr 73) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att

dels godkänna det i statsrådsprotokollet intagna förslag till stat för försäkringsinspektionen att tillämpas från och med år 1911;

dels godkänna de i samma statsrådsprotokoll angifna villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten upptagna aflöningsförmåner;

dels förklara, att en hvar, som med eller efter 1911 års ingång tillträder i aflöningsstaten upptagen befattning vid försäkringsinspektionen, skall vara pliktig att underkasta sig ofvanberörda villkor och bestämmelser, i hvad de äro på honom tillämpliga;

dels medgifva, att kostnaderna för försäkringsinspektionens verksamhet enligt fastställd stat må utgå af de bidrag, som enligt lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och lagen af samma dag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket skola af försäkringsanstalterna årligen erläggas till bestridande af kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet;

dels ock besluta, att de pensioner, som med tillämpning af lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension komma att beviljas tjänst innehafvare vid försäkringsinspektionen, skola utgå af försäkringsanstalternas förenämnda bidragsmedel.

Beträffande först frågan om försäkringsinspektionens uppförande å ordinarie stat har Riksdagen, då tillräcklig erfarenhet numera lärers få anses hafva vunnits angående ej mindre behovet af den verksamhet, som af ämbetsverket utöfvas, än äfven den lämpligaste formen för verkets organisation, intet att erinra mot förslaget i sådant afseende.

Likaledes har Riksdagen ansett sig böra bifalla förslaget om, att tjänstemännens pensioner, i den mån desamma ej bestridas af vederbörandes egna afgifter, må utgå af försäkringsanstalternas bidragsmedel.

Vidkommande ämbetsverkets organisation har föreslagits den förändring i den nuvarande tjänstemannapersonalen, att dels den för biträde åt öfverdirektören med matematisk-tekniska utredningar och vid inspektioner, särskildt af lifförsäkringsbolag, afsedda assistentbefattningen, som har aflönats med arvode å 3,000 kronor från expensmedlen, skulle förvandlas till en tjänst af andra graden, hvars innehafvare skulle benämnas förste aktuarie, dels ock en ytterligare förste aktuarietjänst skulle inrättas, hufvudsakligen afsedd för de mera maktpåliggande delarne af den granskning och statistiska bearbetning af försäkringsbolagens berättelser, som nu utföres af registratorn med biträde af amanuenser. Då behovet af den förstnämnda af de båda sålunda föreslagna nya tjänsterna synes Riksdagen, af hvad därom i statsrådsprotokollet förekommer ådagalagdt, har Riksdagen ansett sig böra bifalla förslaget i denna del. Beträffande däremot den senare, för det statistiska arbetet hufvud-

sakligen afsedda förste aktuarietjänsten har Riksdagen i likhet med löne-regleringskommittén icke funnit sig öfvertygad om att icke, åtminstone för närvarande, ämbetsverket med den ökade dagliga arbetstid, som enligt Riksdagens beslut lär komma att af tjänstemännen utkrävas, bör kunna på ett tillfredsställande sätt medhinna den ämbetsverket åliggande verksamheten utan att ytterligare en förste aktuarietjänst behöfver inrättas; och har Riksdagen alltså icke ansett sig kunna bifalla upp-förandet i staten af denna tjänst.

Förslaget angående aflöningarne har icke gifvit Riksdagen anledning till annan erinran än att vaktmästaren, för hvilken i det framlagda stat-förslaget uppförts två ålderstillägg å 150 kronor hvarterda, synes böra i ifrågavarande hänseende likställas med vaktmästarna hos fångvårds-styrelsen, hvilkas ålderstillägg Riksdagen bestämt till två å 100 kronor hvarterda.

Vidkommande anslaget till omkostnader, hvilket af Eders Kungl. Maj:t föreslagits till 18,000 kronor, lär detsamma böra höjas med ett belopp, motsvarande det amanuensarfvode, 1,600 kronor, som vid bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag om inrättande af en för det statistiska arbetet af-sedd förste aktuarietjänst skulle hafva blifvit inbesparadt, och anslaget således upptagas med 19,600 kronor. I detta sammanhang har Riksdagen velat uttala sin anslutning till löneregleringskommitténs hemställan, att grunderna för aflöningen till den extra personalen hos försäkringsinspek-tionen böra bestämmas af Eders Kungl. Maj:t på förslag af inspektionen.

Såsom af statsrådsprotokollet framgår, har löneregleringskommittén i sitt yttrande i nu förevarande ärende till behandling upptagit frågan om den fortfarande behöfligheten af det från och med år 1904 under sjätte hufvudtiteln uppförda extra anslag af 3,000 kronor till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkrings-väsendet; och har kommittén ansett att detta biträde numera i allmänhet borde utan särskild ersättning kunna lämnas af öfverdirektören eller annan ledamot i försäkringsinspektionen, hvarigenom berörda anslag icke vidare skulle blifva erforderligt. Departementschefen, som, vid föredragningen af det föreliggande löneregleringsärendet, jämväl behandlat sistnämnda fråga, har emellertid — under framhållande hufvudsakligen af att det i en mängd frågor, där försäkringsinspektionen och vederbörande bolag förfäktat olika mening, vore nödvändigt att inom departementet äga tillgång på biträde af en på samma gång sakkunnig och fullt opartisk person samt svårig-heten att för hvarje särskildt fall kunna erhålla sådant biträde — ansett att den nuvarande anordningen borde bibehållas oförändrad samt förty icke funnit sig böra hemställa om ändring uti den af Eders Kungl. Maj:t

i statsverkspropositionen gjorda framställningen om anvisande af ofvanberörda anslag jämväl för år 1911. Riksdagen har emellertid icke af hvad departementschefen sålunda anfört blifvit öfvertygad om att icke förevarande fråga skulle lämpligen kunna ordnas, på sätt af kommittén föreslagits. Riksdagen har nämligen ansett sig kunna antaga, att flertalet af de inom departementet behandlade försäkringsärendena icke äro af den beskaffenhet, att öfverdirektören eller annan ledamot i försäkringsinspektionen ur jäfssynpunkt kan anses mindre lämplig att deltaga i deras beredande till föredragning, och håller Riksdagen före att i de fall, då så är förhållandet, det icke bör möta några oöfverstigliga svårigheter att erhålla nödigt biträde af sakkunnig opartisk person mot ersättning, som Eders Kungl. Maj:t icke lär sakna utväg att af tillgängliga medel bereda. Riksdagen anser alltså, att skyldighet att tillhandagå med biträde af ifrågavarande slag bör åläggas öfverdirektören eller annan ledamot i försäkringsinspektionen, och anser sig Riksdagen kunna förvänta, att föreskrift om dylik skyldighet kommer att af Eders Kungl. Maj:t meddelas i ämbetsverkets instruktion.

De af Eders Kungl. Maj:t föreslagna aflöningsvillkoren och dithörande bestämmelser hafva icke gifvit Riksdagen anledning till annan erinran än att bestämmelsen om, att hvar och en, som med eller efter ingången af år 1911 tillträder i aflöningsstaten upptagen befattning vid försäkringsinspektionen, skall vara pliktig att underkasta sig nämnda villkor i hvad de äro på honom tillämpliga, icke synes erforderlig med hänsyn därtill, att dessa tjänsteinnehafvares aflöning hittills varit uppförd å extra stat.

Såsom villkor för den nya lönestatens trädande i kraft har uppställts meddelande af föreskrift om 6 timmars daglig tjänstgöringstid å tjänsterummet.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen

dels godkänt följande stat för försäkringsinspektionen:

	K r o n o r.					
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Orts- tillägg.	Summa.		
A. Aflöningar.						
Öfverdirektören och chefen	6,200	2,800	1,000	10,000	32,800	
1 ledamot, arfvode	—	—	—	3,000		
1 d:o d:o	—	—	—	3,000		
1 ledamot och sekreterare...	3,600	1,800	400	¹ 5,800		
1 förste aktuarie	3,600	1,800	400	¹ 5,800		
1 registrator	2,200	1,500	300	² 4,000		
1 vaktmästare	700	350	150	³ 1,200		
¹ För den ledamot, som tillika är sekreterare, äfvensom för förste aktuarien kan lönen efter fem år höjas med 500 kronor och efter tio år med ytterligare 500 kronor.						
² För registratorn kan lönen efter fem år höjas med 500 kronor, efter tio år med ytterligare 500 kronor och efter femton år med än ytterligare 500 kronor.						
³ För vaktmästaren kan lönen efter fem år höjas med 100 kronor och efter tio år med ytterligare 100 kronor. — Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå äfvensom å lönen afdragas 100 kronor årligen.						
Till ålderstillägg, förslagsvis					600	33,400
B. Omkostnader.						
Till vikariatsersättningar, ersättningar till extra tjänstemän och andra biträden, resekostnads- och traktamentsersättningar, tryckningskostnader, hyra, kostnader för belysning, uppvärmning, städning, möbler, böcker, tidningar, kontorsrekvisita m. m. äfvensom till extra ordinarie arbetskrafter vid möjligen förekommande särskild administration af liförsäkringsbolag, förslagsvis					—	19,600
				Summa	—	53,000

dels beslutit, att under ofvanstående stat skall införas följande bestämmelse:

»Denna lönestat träder i kraft den 1 januari 1911, under förutsättning att Kungl. Maj:t dessförinnan meddelar föreskrift därom, att samtliga ordinarie tjänsteinnehafvare skola, i den mån ej undantag kunna anses

böra stadgas eller för särskilda fall efter pröfning medgifvas, vara å tjänsterummet tillstädes minst 6 timmar hvarje söckendag;

dels godkänt följande villkor och bestämmelser för åtnjutande af de i staten för ordinarie tjänsteinnehafvare upptagna aflöningsförmåner,

att innehafvare af ordinarie befattning vid försäkringsinspektionen skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af ämbetsverket eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende, äfvensom därest ämbetsverkets ställning inom statsförvaltningen så förändras, att detsamma ej längre kan såsom själfständigt ämbetsverk anses, eller därest vissa ifrågavarande ämbetsverk tillhörande göromål öfverflyttas till annat ämbetsverk, vara pliktig att, med bibehållande af den tjänstegrad och den aflöning han innehar, efter ny eller förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, tjänstgöra i det verk, till hvilket göromålen öfverlämnas;

att med ordinarie befattning vid försäkringsinspektionen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat;

att chef, ledamot eller förste aktuarie vid försäkringsinspektionen ej må deltaga i styrelsen af eller vara anställd vid försäkringsbolag eller vid utländsk försäkringsanstalt, som erhållit tillstånd att här i riket drifva försäkringsrörelse, ej heller vara aktieägare eller garant i sådant företag;

att med ordinarie befattning vid försäkringsinspektionen ej heller i öfrigt må förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning af hvad slag som helst, såframt ej, hvad angår chef eller sekreterare, Kungl. Maj:t och, hvad angår innehafvare af annan befattning, försäkringsinspektionen, uppå därom gjord framställning och efter pröfning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen i ämbetsverket, finner uppdraget eller befattningen kunna få tills vidare mottagas och bibehållas;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att förrätta sin befattning, äger uppbära hela lönen jämte ortstillägget, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter, tjänstgöring hos Riks-

dagen, dess utskott eller revisorer eller andra särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen eller ortstillägget, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå till tjänstinnehafvare för tid, hvarunder han afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest tjänstinnehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i hakte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej finnes skäligt låta honom uppbära något däraf;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras till följd af tjänsteresa eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid försäkringsinspektionen, bestrida densamma mot åtnjutande, i det förstnämnda fallet af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i staten medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mer än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor, samt för tredje förhöjningen, därest sådan kan ske, efter än ytterligare fem år, äfvenledes på samma villkor, under iakttagande, hvad hvar och en af omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänståldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från det han på grund af förordnande tillträdt befattningen;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänstålder, som berättigar honom till pension, icke må tillträda samma förhöjning;

att öfverdirektören, sekreteraren, förste aktuarien och registratören äga årligen, när sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga

gång, åtnjuta semester, en hvar, med undantag af registratorn, under en och en half månad samt denne sistnämnde under en månad;

att vid afgang från tjänsten till följd af afskedstagande, entledigande eller dödsfall själfva lönen äfvensom ortstillägget utgå till månadens slut;

att i fråga om skyldighet att afgå från tjänsten, äfvensom i fråga om rätt till pension skall gälla hvad i särskild lag angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension är stadgadt vid tiden för den nya lönestatens ikraftträdande eller, såvidt angår innehafvare af befattning, som därefter tillträdes, vid tillträdet till befattningen; samt

att den, som tillträder den nya aflöningsstaten, skall vara skyldig underkasta sig, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, upphörande af eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja tjänstebefattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed;

dels medgifvit, att kostnaderna för försäkringsinspektionens verksamhet enligt fastställd stat må utgå af de bidrag, som enligt lagen om försäkringsrörelse den 24 juli 1903 och lagen af samma dag om utländsk försäkringsanstalts rätt att drifva försäkringsrörelse här i riket skola af försäkringsanstalterna årligen erläggas till bestridande af kostnaden för försäkringsinspektionens organisation och verksamhet;

dels ock beslutit, att de pensioner, som med tillämpning af lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension komma att beviljas tjänstinnehafvare vid försäkringsinspektionen, skola utgå af försäkringsanstalternas förenämnda bidragsmedel.

Stockholm den 6 maj 1910.

Med undersätlig vördnad.
